

246447

รายงานการวิจัย

ผลกระทบของการรุกร้ำข่องน้ำทะเลต่อความเค็มของดิน
และการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

**Impact of Sea Water Intrusion on Soil Salinity and Land Used in
Bang Pakong River Basin, Chachoengsao Province.**

รศ.ดร.อภิสัคดี โพธิ์ปัน

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2554

คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

b002527997

246447

รายงานผลการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2554

ผลกระทบของการรุกร้ำข่องน้ำทะเลต่อความเค็มของดิน
และการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

**Impact of Sea Water Intrusion on Soil Salinity and Land Used in
Bang Pakong River Basin, Chachoengsao Province.**

รศ.ดร.อภิสัคดิ์ โพธิ์ปัน

สาขาวิชานากรេរូបន្តរណ៍
គណន៍កម្មសារកម្មសារ
សាធារណកម្មសារកម្មសារ

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย)	ผลกระทบของการรุกรุกเข้าของน้ำทะเลต่อความเค็มของดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ)	Impact of Sea Water Intrusion on Soil Salinity and Land Used in Bang Pakong River Basin, Chachoengsao Province.
แหล่งเงิน	งบประมาณแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ	2554 จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 500,000 บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย	1 ปี ตั้งแต่ ตุลาคม 2553 ถึง กันยายน 2554
หัวหน้าโครงการวิจัย	รศ.ดร.อภิศักดิ์ โพธิ์ปัน คณะเทคโนโลยีการเกษตร
คำสำคัญ (keywords)	การรุกรุกเข้าของน้ำทะเล ความเค็มของดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ลุ่มน้ำบางปะกง

บทคัดย่อ

246447

โครงการการพัฒนาพื้นที่ของลุ่มน้ำบางปะกงตอนล่าง ส่งผลกระทบต่อวัฏจักรสมดุลการ
ไหลของน้ำในแม่น้ำบางปะกง ในดูดเสียงเกิดภาวะขาดน้ำ ปริมาณน้ำไม่เพียงพอที่จะผลักดันน้ำทะเล
ให้ออกไปพ้นจากปากน้ำได้ น้ำทะเลไหลย้อนเข้ามาในตัวแม่น้ำ นำเกลือมาตกสะสมในดินส่องฟังค์
น้ำจมน้ำเกิดปัญหาดินเค็ม ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ จึงได้ทำการศึกษาผลกระทบของการรุกเข้าของ
น้ำทะเลต่อความเค็มของดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อ 1) ศึกษารุกตัวของน้ำทะเลเข้าสู่แม่น้ำบางปะกงในช่วงฤดูกาลต่างๆ 2) ศึกษาดินเค็มส่องฟังค์
แม่น้ำ 3) การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลของการรุกเข้าของน้ำทะเล

ทำการวัดความเคี้ยวของน้ำตั้งแต่ปากแม่น้ำบางปะกงขึ้นไปตามแม่น้ำยะลา 3 กิโลเมตร วัดค่าการนำไฟฟ้าของน้ำทุกระยะ 3 กิโลเมตร (ที่กิโลเมตรที่ 0, 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27 และที่ 30) บริเวณกึ่งกลางแม่น้ำที่ทุกระดับความลึก 1 เมตร ช่วงน้ำขึ้นสูงสุด และน้ำลงต่ำสุด ในช่วงฤดูแล้ง กลางฤดูฝน และปลายฤดูฝน เก็บตัวอย่างดินในسانานโดยยึดจุดเก็บน้ำเป็นหลัก ในแนวตั้งจากออกไปจากฝั่งแม่น้ำทั้งสองฝั่ง ฝั่งละ 6 บริเวณ (ระยะห่างจากฝั่ง 500, 1,000 2,000 3,000 4,000 และ 5,000 เมตร) แต่ละบริเวณเก็บตัวอย่างดิน 2 ระดับความลึก คือ ระดับ 0-30 เซนติเมตร และ 30-60 เซนติเมตร นำตัวอย่างดินไปวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเคี้ยว ร้อยละโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ (ESP) และอัตราส่วนของโซเดียมที่ฤดูดูดซับ (SAR) ในช่วงฤดูแล้ง กลางฤดูฝน และปลายฤดูฝน และศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. 2532 พ.ศ. 2545 และพ.ศ. 2552 ในระยะ 5 กิโลเมตรจากฝั่งแม่น้ำ บางปะกงออกไปทั้งสองฝั่ง

246447

ผลการศึกษา พบร่วมน้ำท่าทะเลจะเข้าไปในแม่น้ำบางปะกงมากที่สุดในฤดูแล้ง ไม่เกินกิโลเมตรที่ 18 จากปากแม่น้ำ ส่วนในฤดูฝนช่วงเวลาหน้าร้อนสูงสุดน้ำท่าทะเลเข้าจนถึงกิโลเมตรที่ 12 ส่วนในช่วงเวลาหน้าร้อนต่ำสุดน้ำท่าทะเลจะอยู่ไม่เกินกิโลเมตรที่ 9 ส่วนในเดือนพฤษภาคม เกิดปัญหาฝนตกหนักและอุทกภัย ส่งผลให้ปากแม่น้ำบางปะกงมีสภาพเป็นพื้นที่น้ำจืด ส่วนความเค็มของดิน พบว่าพื้นที่ศึกษามีพื้นที่ดินเค็มโดยทั่วไปอยู่บริเวณชายฝั่งทะเล และบริเวณริมฝั่งดำเนินไม่เกิน 3,000 เมตร จัดเป็นดินเค็มโซเดียม มีค่า SAR มากกว่า 15 เป็นผลมาจากการน้ำท่าทะเล การเปลี่ยนแปลงความเค็มของดินตามฤดูกาลมีเพียงเล็กน้อย และสามารถพบได้เฉพาะในดินชั้นบนในช่วงฤดูแล้ง (เดือนเมษายน) เท่านั้น สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินชายฝั่งทะเลส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บ่อปลา นาครุ้ง พื้นที่เพาะปลูก สัตว์น้ำผสม และมีพื้นที่ป่าชายเลนเป็นแนวแคบๆ 20-50 เมตร บริเวณชายฝั่งทะเล และริมฝั่งแม่น้ำทั้งสองฝั่ง ส่วนพื้นที่ตอนในเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่เป็นนาข้าว และไม้ผลผสม ผลกระทบของความเค็มของดินต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินมีเพียงเล็กน้อย ในช่วงฤดูแล้ง (เดือนเมษายน) เกษตรกรรมสามารถป้องกันน้ำท่าทะเลโดยการสร้างคันดินปิดกั้นรอบสวน การขุดลอกสันดอนปากแม่น้ำบางปะกงเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยอาจส่งผลกระทบทำให้น้ำท่าทะเลหมุนเข้าสู่แม่น้ำบางปะกงได้รวดเร็ว และเข้าไปในตัวแม่น้ำมากขึ้น

Abstract

246447

Lower Bang Pakong River Basin development project has extremely impact on water equilibrium. In dry season, sea water intrusions into inner part of Bang Pakong River leading to salt effected on soil resources in both river banks. This is mainly due to low amount of fresh water to push out sea water from river mouth. The study was conduct on the purposes of 1) study on sea water intrusions into Bang Pakong River during dry and rainy season 2) study on effect of sea water intrusions on soil salinity and 3) study on land use change by the effect of sea water intrusions.

The electrical conductivity of water was measured from Bang Pakong river mouth and every 3 km up to 30 km in land (at km of 0, 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27 and 30). Each water stations, water electrical conductivity every 1 m depth down to river bottom was investigated in both highest water level and lowest water level of dry season (April) rainy season (August) and late rainy season (November). Soil samples from transaction line of each water stations both river banks (at 500, 1,000, 2,000, 3,000, 4,000 and 5,000 m from river bank) was collected for soil fertility evaluation. Soil electrical conductivity, sodium adsorption ratio (SAR) and exchangeable sodium

percentage (ESP) were measured in both top soil (0-30 cm) and sub soil (30-60 cm) during dry season, rainy season and late rainy season. Land use change was evaluated by compare each land use type from land use data in 1989, 2002 and 2011. The land use study area cover 5 km from each river bank.

The results of study show that sea water intrusions into inner part of Bang Pakong River not further than 18 km from river mouth in dry season (April). In rainy season (August), during highest water level effect of sea water intrusions not further than 12 km from river mouth. However, during lowest water level effect of sea water intrusions not further than 9 km from river mouth. In late rainy season (November), large amount of fresh water from typhoon push sea water out of Bang Pakong river mouth. Sea water have more effected on soil salinity in the shore line, river mouth and the area not further than 3,000 m from river bank. This saline soil was class to be saline sodic soil, due mainly to SAR more than 15. The movement of salt in saline soil was investigated only in top soil in dry season (April). The main land use type of Bang Pakong estuary area are aquaculture area, especially fish and shrimp pond. The mangrove forest strip (20-50 m) was found on the shore line and both river banks. The inner river mouth areas are paddy field and fruit tree area. Although in dry season (April) the sea water intrusions into the river, it is still low effect on the agricultural areas. This is due to the fruit tree farm had soil bund around farm areas. The disturbance of Bang Pakong river mouth by move out sand bar may effect to fast sea water intrusions into inner part of the river.

คำนำ

การพัฒนาพื้นที่ของลุ่มน้ำบางปะกงตอนล่าง เกิดจากแรงกดดันด้านประชากร และความต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินในกิจกรรมต่างๆ มาจาก การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของลุ่มน้ำ บางปะกงทั้งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ตอนบนของลุ่มน้ำ การขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกสัตว์น้ำ พื้นที่ชุมชน และพื้นที่อุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อวัฏจักรสมดุลการไหลของน้ำในลุ่มน้ำ และความต้องการใช้น้ำมากขึ้นตามไปด้วย ปัจจุบันปริมาณน้ำในลุ่มน้ำบางปะกงไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ในกิจกรรมต่างๆ ทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และชุมชน ในดูดเสื่อมจึงเกิดภาวะขาดน้ำ น้ำในแม่น้ำบางปะกงลดลงจนไม่สามารถผลักดันน้ำทะเลให้ออกไปพ้นจากปากน้ำได้น้ำทะเลบางส่วนกลับไหลย้อนเข้ามาในด้วยแม่น้ำ พร้อมกับเอาเกลือมาตกระਸນในดินสองฝั่งลำน้ำจัน เกิดปัญหาดินเค็มขึ้น ความรุนแรงของปัญหาน้ำเค็มรุกตัว และดินเค็มมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเกษตรกรรมในพื้นที่สองฝั่งลำน้ำ ทำให้ระบบนิเวศ และการใช้ประโยชน์ที่ดินเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ปัญหาโลกร้อนที่อาจส่งผลกระทบต่อการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลในอ่าวไทย ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้การรุกร้ำของน้ำทะเลเข้าสู่ลำน้ำบางปะกงมากยิ่งขึ้น จึงได้ทำการศึกษาผลกระทบของการรุกร้ำของน้ำทะเลต่อกำลังของดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราขึ้น

ในการศึกษารั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงานวิจัยจากบประมาณแผ่นดิน ปี พ.ศ. 2554 ผ่านคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ข้าพเจ้าขอขอบคุณเจ้าของข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ทั้ง กรมพัฒนาที่ดิน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเจ้าของข้อมูลทั้งที่ได้อ้างอิง และไม่สามารถอ้างอิงได้ในรายงานฉบับนี้ และขอขอบคุณคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ที่สนับสนุนการทำงานวิจัยในครั้งนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิศักดิ์ โพธิปัน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	I
คำนำ	IV
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	VI
สารบัญตารางผนวก	VII
สารบัญรูป	IX
บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	3
การตรวจสอบเอกสาร	4
- สภาพนิเวศของแม่น้ำบางปะกง	5
- ลักษณะสัมฐานภูมิประทศและคิน	6
- ความเค็มของน้ำและดินเพิ่มข่ายผิ้งทะเล	9
- การเพิ่มชี้นของระดับน้ำทะเลจากสภาพโภกร้อน	13
- การใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกงตอนล่าง	15
วิธีการศึกษา	16
ผล และวิจารณ์ผล การศึกษา	22
- สภาพภูมิประทศและทรัพยากรดิน	22
- ความเค็มของน้ำ	36
- ความเค็มของดิน	42
- ระบายนิเวศชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน	53
- ระบบนิเวศบนบก	56
- การใช้ประโยชน์ที่ดิน	57
สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	66
เอกสารอ้างอิง	70
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.3-1 อิอ่อนหลัก และอิอ่อนรองในน้ำทະເລທີ່ຄວາມເຄີ່ມ 35 ສ່ວນໃນພັນ	10
2.3-2 ຮະດັບນ້ຳເຈື້ນ-ນ້າລັງບວເຮັບປາກນ້ຳບາງປະກອງເຖິນກັນແມ່ນ້ຳເຈົ້າພະຍາ	14
2.5-1 ການໃຊ້ປະໂໄຍຫົນທີ່ດິນໃນພື້ນທີ່ລຸ່ມນ້ຳບາງປະກອງຕອນດ່າງ	15
3-1 ສັດຕິຖຸມອາກາສຂອງລຸ່ມນ້ຳສາຫະທີ່ຮານແມ່ນ້ຳບາງປະກອງ (ກຣມອຸດຸນິຍມວິທາ, 2554)	21
3-2 ປຣິມາຜົນນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳບາງປະກອງໃນໜ່ວງເຄືອນດ່າງໆ	21
4.1-1 ພາກາຮົວເລີກຮ່າທີ່ດິນ ແລະປະເມີນຮະດັບຄວາມອຸດສມບຽບຜົນຂອງດິນ ທີ່ເປັນດິນຕັວແທນຂອງພື້ນທີ່ສຶກຍາ	29
4.2-1 ປຣິມາຜົນນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳບາງປະກອງໃນໜ່ວງເຄືອນດ່າງໆ	38
4.3-1 ຮະດັບຄວາມເຄີ່ມແລະອົທືບພົບຂອງເກລືອຕ່ອພື້ນ (ສມຄວີ, 2539)	42
4.3-2 ຄໍາວິຍະລະຂອງໂຫເຄີຍທີ່ແລກປໍລືຢົນໄດ້ (SAR) ແລະຄໍາອັດຕາກາຮູດຊັບໂຫເຄີຍ (ESP) ຂອງດິນຕັວແທນໃນພື້ນທີ່ສຶກຍາ	52
4.6-1 ການໃຊ້ປະໂໄຍຫົນທີ່ດິນຂອງພື້ນທີ່ສຶກຍາໃນປີ ພ.ສ.2532, 2545 ແລະປີ ພ.ສ. 2554	58
4.6-2 ການໃຊ້ປະໂໄຍຫົນທີ່ດິນພື້ນທີ່ສຶກຍາປີ ພ.ສ. 2532 ຈ້າແນກຕາມຮາຍໝາກອ	59
4.6-3 ການໃຊ້ປະໂໄຍຫົນທີ່ດິນພື້ນທີ່ສຶກຍາປີ ພ.ສ. 2545 ຈ້າແນກຕາມຮາຍໝາກອ	60

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวกที่	หน้า
1.1 ระดับความเค็มของดินน้ำในถลูແລ້ງ (เดือนเมษายน 2554) ช่วงเวลา_n้ำขึ้นสูงสุด	76
1.2 ระดับความเค็มของดินน้ำในถลูແລ້ງ (เดือนเมษายน 2554) ช่วงเวลา_n้ำลงต่ำสุด	76
1.3 ระดับความเค็มของน้ำในถลูຟິນ (เดือนສิงหาคม 2554) ช่วงเวลา_n้ำขึ้นสูงสุด	77
1.4 ระดับความเค็มของน้ำในถลູຟິນ (เดือนສิงหาคม 2554) ช่วงเวลา_n้ำลงต่ำสุด	77
1.5 ระดับความเค็มของน้ำปลายถลູຟິນ (เดือนພຸດສີຈິກາຍນ 2554) ช่วง_n้ำขึ้นสูงสุด	78
1.6 ระดับความเค็มของน้ำปลายถลູຟິນ (เดือนພຸດສີຈິກາຍນ 2554) ช่วง_n้ำลงต่ำสุด	78
2.1 ระดับความเค็มของดินบน (0-30 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນອອກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດແລ້ງ (เดือนມັງກອນ 2554)	80
2.2 ระดับความเค็มของดินล่าง (30-60 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນອອກຂອງ ແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດແລ້ງ (เดือนມັງກອນ 2554)	80
2.3 ระดับความเค็มของดินบน (0-30 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນຕກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດແລ້ງ (เดือนມັງກອນ 2554)	81
2.4 ระดับความเค็มของดินล่าง (30-60 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນຕກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດແລ້ງ (เดือนມັງກອນ 2554)	81
2.5 ระดับความเค็มของดินบน (0-30 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນອອກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດຟິນ (เดือนສິງຫາມ 2554)	82
2.6 ระดับความเค็มของดินล่าง (30-60 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນອອກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດຟິນ (เดือนສິງຫາມ 2554)	82
2.7 ระดับความเค็มของดินบน (0-30 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນຕກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດຟິນ (เดือนສິງຫາມ 2554)	83
2.8 ระดับความเค็มของดินล่าง (30-60 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນຕກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ໃນຄຸດຟິນ (เดือนສິງຫາມ 2554)	83
2.9 ระดับความเค็มของดินบน (0-30 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນອອກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ຢາຍຄຸດຟິນ (ເດືອນພຸດສີຈິກາຍນ 2554)	84
2.10 ระดับความเค็มของดินล่าง (30-60 ເຊັນຕີເມຕີຣ) ດ້ວຍຝຶ່ງທະວັນອອກຂອງແມ່ນໍ້າບາງປະກ ຢາຍຄຸດຟິນ (ເດືອນພຸດສີຈິກາຍນ 2554)	84

สารบัญตารางผนวก (ต่อ)

ตารางผนวกที่	หน้า
2.11 ระดับความเค็มของดินบน (0-30 เซนติเมตร) ด้านฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบางปะกง ^{ปลายฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม 2554)}	85
2.12 ระดับความเค็มของดินล่าง (30-60 เซนติเมตร) ด้านฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบางปะกง ^{ปลายฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม 2554)}	85

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
3.1.1-1 จุดเก็บตัวอย่างน้ำในแม่น้ำบางปะกง	17
3.1-2 ระดับน้ำขึ้น น้ำลงในแม่น้ำบางปะกงในช่วงเดือนต่างๆ บริเวณปากแม่น้ำบางปะกง	18
4.1-1 การแยกกระจายของกลุ่มชุดคินที่พบในพื้นที่ศึกษา (กรมพัฒนาฯ 2554)	23
4.1-2 (ก) สภาพพื้นที่ทั่วไป และ (ข) ลักษณะหน้าตัดชุดคินบางปะกงบริเวณที่ 1	25
4.1.3 (ก) สภาพพื้นที่ทั่วไป และ (ข) ลักษณะหน้าตัดชุดคินบางปะกงบริเวณที่ 2	26
4.1-4 (ก) สภาพพื้นที่ทั่วไป และ (ข) ลักษณะหน้าตัดชุดคินท่าเจี๊ยน	28
4.1-5 (ก) สภาพพื้นที่ทั่วไป และ (ข) ลักษณะหน้าตัดชุดคินสมุทรสงคราม	33
4.2-1 ค่าความเค็มของน้ำคลາงเดือนเมษายน (ตัวแทนคุณลักษณะ) ช่วงน้ำขึ้นสูงสุด	37
4.2-2 ค่าความเค็มของน้ำคลາงเดือนเมษายน (ตัวแทนคุณลักษณะ) ช่วงน้ำลงต่ำสุด	37
4.2-3 ค่าความเค็มของน้ำต้นเดือนสิงหาคม (ตัวแทนคุณลักษณะ) ช่วงน้ำขึ้นสูงสุด	39
4.2-4 ค่าความเค็มของน้ำต้นเดือนสิงหาคม (ตัวแทนคุณลักษณะ) ช่วงน้ำลงต่ำสุด	39
4.2-5 ค่าความเค็มของน้ำต้นเดือนพฤษภาคม (ตัวแทนคุณลักษณะ) ช่วงน้ำขึ้นสูงสุด	40
4.2-6 ค่าความเค็มของน้ำต้นเดือนพฤษภาคม (ตัวแทนคุณลักษณะ) ช่วงน้ำลงต่ำสุด	40
4.3-1 ความเค็มของดินบน (0-30 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันออกแม่น้ำบางปะกง เดือนเมษายน	44
4.3-2 ความเค็มของดินล่าง (30-60 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันออกแม่น้ำบางปะกง เดือนเมษายน	44
4.3-3 ความเค็มของดินบน (0-30 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันตกแม่น้ำบางปะกง เดือนเมษายน	45
4.3-4 ความเค็มของดินล่าง (30-60 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันตกแม่น้ำบางปะกง เดือนเมษายน	45
4.3-5 ความเค็มของดินบน (0-30 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันออกแม่น้ำบางปะกง เดือนสิงหาคม	46
4.3-6 ความเค็มของดินล่าง (30-60 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันตกแม่น้ำบางปะกง เดือนสิงหาคม	46
4.3-7 ความเค็มของดินบน (0-30 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันตกแม่น้ำบางปะกง เดือนสิงหาคม	47
4.3-8 ความเค็มของดินล่าง (30-60 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันตกแม่น้ำบางปะกง เดือนสิงหาคม	47
4.3-9 ความเค็มของดินบน (0-30 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันออกแม่น้ำบางปะกง เดือนพฤษภาคม	49
4.3-10 ความเค็มของดินล่าง (30-60 เซนติเมตร) ผิ่งตะวันออกแม่น้ำบางปะกง เดือนพฤษภาคม	49

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.3-11 ความเค็มของดินบน (0-30 เซนติเมตร) ผึ่งตะวันตกแม่น้ำบางปะกง เดือนพฤษจิกายน	50
4.3-12 ความเค็มของดินล่าง (30-60 เซนติเมตร) ผึ่งตะวันตกแม่น้ำบางปะกง เดือนพฤษจิกายน	50
4.6-1 การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ศึกษาในปี พ.ศ. 2532 (กรมพัฒนาที่ดิน, 2532)	62
4.6-2 การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ศึกษาในปี พ.ศ. 2545 (กรมพัฒนาที่ดิน, 2545)	63